

YUNANİSTAN'IN BATI TRAKYA POLİTİKASI: *Batı Trakya Türklerinin Sorunları*

* * *

THE WESTERN THRACE POLICY OF GREECE:
Problems of The Western Thrace Turks

Salim GÖKÇEN*

"Çözumsuzlük ölümdür... Klasik Yunan tragedyasında oyun ilerledikçe işler "arap sağı"na döner, kimin eli kimin cebinde, kimin karısı kimin dadısı belirsizleşir; hıyanet, cinayet derken işler iyice karışır ve çözümsüzlük mertebesine ulaşılır... İşte o esnada sahne göğünden zembil içinde tanrı iner... Bu çözüm tanrısındır, adı da "deus ex machina..." Anlamı: Zembil içindeki "tanrı oyuncu". O zamanların makinası, çıkarığa benzer bir düzenekle indirilip kaldırıldığı için "makinadan tanrı" demişler... İşte bu mekanik tanrı iner ve o tragedyayı çözümlendirir, insanların kavram yoksunluğu içinde çözemedikleri çıkmazları sona erdirir..."

GİRİŞ

M.Ö. 2000-1200'lcrde bölgeye gelerek yerleşen "TRAK" kabilelerinden adını alan Trakya Bölgesi; Karadeniz, Marmara Denizi ve Balkan-Rodop Dağları arasında bulunmaktadır. Doğu Trakya, bugünkü Türkiye'nin Avrupa kıtasındaki bölümünü teşkil ederken, Batı Trakya; 1913'te kurulan "*Batı Trakya Hükümet-i Müstakilesi*" sınırları temel alındığında, bir kısmı Yunanistan, diğer bir kısmı da Bulgaristan sınırları içinde kalan bölümü oluşturmaktadır. Günümüz Batı Trakya'sının sınırları; Doğudan Meriç Nehri ile Türkiye'den ayrılmakta, Baudan Mesta-Karasu Nehri ile Makedonya'dan ayrılmakta, Kuzey'den Rodop Dağları ile Bulgaristan'dan ayrılmakta, Güney'den de Adalar Denizi ile çevrili bulunmaktadır. 1923 Lozan Anlaşması ile sınırları çizilen Batı Trakya, bugün tamamen Yunanistan'ın idaresinde bulunmaktadır².

İdari açıdan Gümülcine, İskeçe ve Dedeağaç olmak üzere üçe ayrılmış olan Batı Trakya³, dar bir şerit halinde uzanan ve 8.578 km²lik bir yüzölçüme sahiptir. Bölgenin

* Atatürk Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Araştırma Görevlisi.

¹ Ahmet Turhan Altınar, "*Testus F. mpastus*", *Hürriyet*, (6 Haziran 1999).

² Geniş bilgi için bkz. Hikmet Öksüz, *Lozan'da Batı Trakya Sorunu*, İ.Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İst.1992.

³ Alexis Heraclides, *Yunanistan ve "Doğudan Gelen Tehlike"* Türkiye, (çev.Herkül Milas), İletişim, İst.2002, s.300.

Bulgaristan sınırına paralel uzanan dağlık kesiminde, "Yasak Bölge" bulunmakta ve burada yaşayan 40 bin civarındaki Türk'lün dış dünya ile çok az bir bağlantısı bulunmaktadır⁴.

Batı Trakya'da Türk varlığının ortaya çıkışı, bölgeye gelen Kuman, Peçenek ve Uz Türkleri ile 8. yüzyıla kadar uzanmaktadır. Anadolu'dan gelen Oğuz Türkleri ise 13. yüzyıldan itibaren bölgeye yerleşmeye başlamış ve kısa sürede çoğunluğu ele geçirmiştir⁵.

Bölgede süren Türk yönetim ve hakimiyeti, 1. Balkan Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin mağlup olması ile sona erdi. Osmanlı Devleti, 29 Eylül 1913'te imzaladığı İstanbul Antlaşması ile Batı Trakya'yı Bulgaristan'a bıraktı. 1. Dünya Savaşı'nın ardından Batı Trakya, Fransa ve Yunanistan tarafından işgal edildi. Bulgaristan ve Müttefikler arasında 27 Kasım 1919'da imzalanan Neuilly Antlaşması, bölge yönetiminin Müttefiklere geçmesini sağlamıştır⁶. Bu süreçte bölgede, bir "Müttefiklerarası Batı Trakya Türk Hükümeti" kurulmuş ve halkın iki dereceli bir referandum ile bölgenin geleceği hakkında fikir beyanı alınmıştır. Bu referandumda halkın seçtiği 8 temsilci (Türkler 5; Yunan, Bulgar ve Yahudiler 1'er), Batı Trakya'nın Fransız mandası altında bir otonomi veya Yunanistan ile birleşmesini oylamıştır. Ne yazık ki, temsilci çoğunluğunu elinde tutan Türklerin vereceği kararın belirleyici olmasına rağmen referandumdan 4'ü Türkler tarafından verilen 5 oyla Yunanistan'la birleşme kararı çıkmıştır (14 Mayıs 1919)⁷. Böylece Yunan işgali, 22 Mayıs 1920'de tamamlanmıştır. Bu durum, Müttefikler ve Yunanistan arasında 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Anlaşması ile (Yunan Sevri) resmileşmiştir. Lozan görüşmeleri esnasında Türk delegasyonunun, Batı Trakya halkının kendi geleceğini belirleme talebi, daha önce yapılan referandum gerekçe gösterilerek kabul edilmemiştir. Bölgenin Yunanistan'a bağlanması, muhalif olmasına rağmen başta İngiltere olmak üzere büyük Avrupa devletlerinin baskısıyla Türkiye'ye de kabul ettirilmiştir⁸.

YUNANİSTAN'IN BATI TRAKYA'YA YÖNELİK POLİTİKALARI

Lozan Anlaşması'nın ilgili hükümleri⁹ ile Batı Trakya Türk azınlığı, diğer vatandaşlara tanınan haklar yanında özel azınlık haklarına da sahiptirler¹⁰. Bu çerçevede

⁴ Batı Trakya Azınlığı İnsan Hakları ve Belgeler, Batı Trakyalılar Derneği, Ank.1987, s.6. Bugün bu "Yasak Bölge" uygulaması, Merhum Dr. Sadık Ahmet'in yoğun çabaları neticesinde kaldırılmış durumdadır.

⁵ Işık Sadık Ahmet, "Bir İnsan Hakları Dramı: Batı Trakya", Yeni Türkiye, (Türk Dünyası Özel Sayısı), II, S:16, Ank.1997, s.1793.

⁶ Baskın Oran, "Batı Trakya'daki Müslüman Türk Azınlığı", Türk-Yunan Uyuşmazlığı, Meis Yay. İst.1990, s.150. Nevrekoplu Celal Bey'in Hatıraları, Arma Yay. İst.2000, s.263-268.

⁷ Kemal Şevker Barınbey, Batı Trakya Türk Devleti (1919-1920), Boğaziçi Yay. İst. (Tarih?), s.107-117.

⁸ Abdurrahim Dede, Balkanlar'da Türk İstiklâl Hareketleri, Türk Dünyası Yay. İst.1978, s.50-51. Batı Trakya Azınlığı İnsan Hakları ve Belgeler, s.105-107.

⁹ Seha L. Meray, Lozan Barış Konferansı / Tutanaklar - Belgeler, SBF Yay. Ank.1973, Takım:II, c.II, s.11-14.

¹⁰ Yunanistan'ın Batı Trakya Türk azınlığına ilişkin uluslararası yükümlülükleri şunlardan oluşmaktadır: 1913 Atina Antlaşması, 1920 Sevr Antlaşması (Yunan Sevri), 1923 Lozan Antlaşması, Din ve İnanca Dayalı Ayrım ve Hoşgörüsüzlüğün Bütün Biçimlerinin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Birleşmiş Milletler Beyannâmesi, BM ırk ayrımının tüm şekillerinin ortadan kaldırılması hakkındaki uluslararası sözleşme, AÇIK Helsinki Nihai Belgesi, AÇIK (1980) Madrid İzleme Toplantısı Kapanış Belgesi, AÇIK (1989) Viyana İzleme Toplantısı Kapanış Belgesi, AÇIK (Kopenhag, 1990) Beşeri Boyut Konferansı

masraflarını karşılamak suretiyle her türlü dinî ve sosyal hayır kurumları ile eğitim ve öğretim kurumları açma, işletme, denetleme ve bu kurumlarda kendi anadillerini de serbestçe kullanma hakkı ellerindedir. Yunanistan da, bu anlaşma hükümlerini azınlık anayasası olarak tanımayı ve bu hükümlere aykırı hiçbir kanun, uygulama ve resmi muamele yapmayacağını kabul ve taahhüt etmiştir. Ancak Yunanistan'ın ırkçı ve şoven tutumu, Lozan Anlaşması hükümlerinin uygulanmasını mümkün kılmamış ve hatta Batı Trakya'daki Türk varlığını yok etmek ve izlerini silmek için her türlü plânı uygulamaya koymuştur. Bu sistematik çabalarla da, 1920'li yıllarda Batı Trakya nüfusunun %85 gibi çoğunluğunu teşkil eden Türkler, günümüzde %30'lara düşmüştür¹¹.

Batı Trakya Türklüğü, Yunanistan'ın baskılarına mâruz kalırken, İstanbul'daki Rumlar, Türkiye şartlarında müreffeh bir kesimi meydana getirmektedirler. Bu Rumlar, azınlık hakları yanında, Türk vatandaşlığı haklarından da faydalanmaktadır. Lozan'da verdiği söze sadık kalan Türkiye, bunlara hiçbir baskı uygulamamaktadır. Batı Trakya'daki Türklere bir un değirmeni dahi açma izni verilmeyen, Türkiye Odalar Birliği'nin İthalatçı-İhracatçı kataloglarına bakıldığında, çok sayıda İstanbullu Rum vatandaşımızın büyük fabrikalar ve büyük işyerlerine sahip oldukları görülebilir. Rumların İstanbul'da altı lisesine karşılık, Batı Trakya'da iki Türk lisesi vardır. Türkiye'de her türlü kredi imkânlarından faydalanan Rumlara, toprak satmaları, ehliyet almamaları, Türkiye'de serbestçe gezmemeleri, bina yapmamaları, dinlerini değiştirmeleri vs. için hiç kimse baskı yapmamaktadır¹².

Yunanistan'daki ayrımcı uygulamalar¹³ dolayısıyla Türk toplumundan devlet memuru alınmamaktadır. Vilâyette, postanede, belediyede, ulaştırma sektöründe, bölgesel asayiş ilaresinde, mahkeme ve hastanede memur olarak çalışan hiçbir Türk bulunmamakta hatta Türklere orman korucusu olarak dahi görev verilmemektedir¹⁴.

Şu anda Batı Trakya'da 1.5 milyon Müslüman Türk'ün olması gerekirken baskılar, göçler, zulüm ve işkenceler yoluyla icra edilen asimilasyon ile bölgede sadece 150 - 200 bin civarında Türk yaşamaktadır¹⁵.

Belgesi ve AGİK (21 Kasım 1990) Yeni Avrupa İçin Paris Şartı. Geniş bilgi için bkz. Tayyar Arı, "Ege Sorunu ve Türk-Yunan İlişkileri", A.Ü. SBF Dergisi, c.50, (Ocak-Haziran 1995), No:1-2, s.53.

¹¹ Ahmet, "Bir İnsan Hakları Dramı: Batı Trakya", s.1796.

¹² Süleyman Kocabaş, *Tarihte ve Günümüzde Türk-Yunan Mücadelesi*, İst.1988, s.244-245.

¹³ Yunanistan'ın Batı Trakya'ya yönelik politikalarını eleştiren kuruluşların değerlendirmeleri için bkz. **Human Rights Watch (January 1999)** (<http://www.geocities.com/CapitolHill/Senate/2697/tbhrhrw.html>). **European Court of Human Rights Case of Ahmet Sadık v. Greece (15 November 1996)** (<http://www.geocities.com/CapitolHill/Senate/2697/tbhrEUHR1.html>). **U.S. Department of State Greece Country Report on Human Rights Practices for 1997 Released by the Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor (30 January 1998)** (<http://www.geocities.com/CapitolHill/Senate/2697/tbhrUSDIP11.html>). **Amnesty International - Greece (Report 1998)** (<http://www.amnesty.org/ailib/aireport/ar98/cur25.htm>). **International Helsinki Federation for Human Rights-Greece (Annual Report 1997)** (<http://www.ihf-hr.org/ar97gre.htm>). **International Helsinki Federation for Human Rights-Greece (Annual Report 1998)** (<http://www.ihf-hr.org/reports/ar98/ar98gre.htm>). **International Helsinki Federation for Human Rights-The Turkish Minority** (<http://www.geocities.com/CapitolHill/Senate/2697/tbhrIHF3.html>).

¹⁴ Ahmet, "Bir İnsan Hakları Dramı: Batı Trakya", s.1796.

¹⁵ Mustafa Özfatura, "Yunanistan Batı Trakya'da Lozan'ı Hiçer Saymaktadır", *Türkiye*, (5 Kasım 2000); Şükrü Sina Gürel, *Tarihsel Boyut İçinde Türk-Yunan İlişkileri (1821-1993)*, Ümit Yay. Ank.1993, s.84.

Yunan İstihbarat Örgütü (EIP), bölgedeki Türklerin nüfus gücünü zayıflatmak için Rusya'dan getirdiği sözde Pontuslu ve dünyanın dört bir yanından Yunanistan'a sığınan göçmenleri Batı Trakya'ya taşıyıp Türklerin çevresine yerleştirmiştir. EIP'in bu bölgede yaşayan Türklere yönelik bölücülük hareketleri de dikkat çekecek kadar artmıştır. Bu bölücülük hareketlerinin malzemesi, Türkiye ve Atatürk düşmanlığı yaratmak ve Türkleri birbirlerine düşman etmektir¹⁶.

Bu arada Yunanistan, Avrupa ya da ABD'de bir Trakyalılar Kurultayı düzenleme hazırlığı yapmaktadır. Böylece Batı Trakya konusu uluslararası platforma taşınarak Türkiye aleyhine malzeme olarak kullanılacaktır. Yunan propagandası, Batı Trakya konusunu uluslararası alanda "*Türkiye'nin Batı Trakya'da gözü var*" şeklinde duyurmaktadır¹⁷.

Yunanistan'ın Batı Trakya politikasını yansıtan Ekim 2000'de İskeçe'de yapılan "*5.Trakyalılar Kurultayı*"ndan alınan aşağıdaki notlar Yunanistan'ın Batı Trakya üzerindeki emellerini çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır¹⁸:

► İskeçe Başpiskoposu Pandeileimon konuşmasında, bölgedeki Hristiyan nüfusun artması gerektiğini ve bu amaçla kilise tarafından çok çocuklu Hristiyan ailelere para yardımıyla bulunduğu ve bölgenin Yunanlılığından şüphe edilmesine tahammül edilemeyeceğini söylemiştir.

► Yunanistan Başpiskoposu Hristodulos konuşmasında "*Bu bölgede bir nüfus sorunu var. Komşularımızın (Türkler) aksine doğurganlık düşük seviyede. Ayrıca eski Sovyetler Birliği'nden getirilen Pontuslulardan 100 bin kişinin buraya yerleştirilmeleri projesi vardı. Ancak başarılı olamadı. Bu bölgede işsizlik, karayolu bağlantısı olmaması ve insanlardaki güvensizlik duygusu bölgenin önemli problemleridir*" demektedir.

► Doğu Makedonya Trakya Bakanı Yorgos Pashalidis de konuşmasında, "*AB kaynaklarından Batı Trakya'da harcanmak üzere son 5 yıl içinde 1,5 trilyon Drahmi yardım geldiğini, bölge nüfusunun Rusya'dan gelen 25 bin Portuslu sayesinde arttığını*" söylemiştir.

► Yunanistan Trakya Demekleri Başkanı Paraskevopulos ise konuşmasında; Türkiye'ye saldırarak Türkiye'nin Trakya'yı sınırlarına katmak istediğini, Trakya'daki Müslümanların eğitiminin Yunanca olması gerektiğini, Türkçe'nin eğitimde yer almasının tehlikeler yarattığını ve 6 Nisan tarihinin "*Trakya Yunanlılarının Soykırım Günü*" olarak kabul edilmesini istemiştir.

TÜRK KİMLİĞİNİ İNKÂR ETME

Yunanistan'ın uygulamaya çalıştığı asimilasyon politikalarının en belirgin olanı Türk kimliğinin Yunanistan'da inkâr edilmesidir. Yunanistan, ana dili Türkçe olan bu insanların etnik kökenini reddetmekte ve sadece Müslüman azınlık olarak tanımlayarak toplumu bölmeye çalışmaktadır. Yunanistan'ın hedeflerinden biri de Batı Trakya Türklerinin Türkiye ile olan tarihi ve kültürel bağlarını koparmak ve kendi içinde eritmektir¹⁹.

¹⁶ INAF Haber Ajansı, (11 Aralık 2000).

¹⁷ INAF Haber Ajansı, (11 Aralık 2000).

¹⁸ INAF Haber Ajansı, (11 Aralık 2000).

¹⁹ Ahmet, "*Bir İnsan Hakları Dramı: Batı Trakya*", s.1794.

Bu uygulamanın sonucu olarak 1928 yılında kurulan Gümülcine Türk Gençler Birliği ve daha sonraki yıllarda kurulan Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği ve İskeç Türk Birliği gibi sosyal ve kültürel kurumlar hükümet tarafından kapatılmış²⁰, gerçek olarak da "Yunanistan'da Türk bulunmadığı ve dolayısı ile bu kuruluşların tabelalarında yer alan "Türk" kelimesinin bulunamayacağı" gösterilmiştir.

Bu derneklerin özellikle isimlerinde yer alan "Türk" ibaresinden dolayı kapatılması azınlık tarihinde ilk kez "Türklük Mitingi"nin düzenlenmesine neden olmuştur (29 Ocak 1988)²¹.

Daha önceki yıllarda Yunanistan resmi evraklarında "Türk" ve "Türkçe" ibarceleri kullanıldığı halde 1980'li yılların başından itibaren Yunanistan'ın bu uygulamaya açık olarak başlamasının sebebi Türk toplumunu asimile etmektir.

Batı Trakya'da halen 15 Türkçe süreli yayın ve 5 Türkçe radyo kanalı bulunmaktadır. Türk yayıncılara karşı baskı, sindirme gibi uygulamalara başvurulmamakla birlikte, hükümetin basın ve yayın organlarına sağladığı imkanlar (basın kartları, dağıtım konusunda yardımlar) hususunda ayırıcı davranılmaktadır. Öte yandan, İskeç ve Gümülcine'de halen elektrik şebekesi olmayan ve dolayısıyla televizyon yayınlarını izleyemeyen 8 azınlık köyünün bulunması, aynı şekilde bazı köylerin hâlâ telefonda mahrum olması, AB üyesi Yunanistan'ın, soydaşların bilgi edinebilme özgürlüğüne gereken saygıyı göstermediğinin en belirgin örneğidir²².

Bu arada, Batı Trakya'da Türk azınlığa karşı hasmane tutumu ile tanınan Gümülcine Metropolitisi Damaskinos, Türklere baskı yapmak için geçmişte Yunanistan Dışişleri Bakanlığı'ndan büyük paralar aldığını itiraf etmiştir. Damaskinos, Elefterotipia Gazetesi'nin Pazar eki Epsilon'da yer alan açıklamasında, Batı Trakya'da kendi deyimiyle "Türkçe'nin beslemelerine" karşı faaliyetlerde kullanılmak üzere Dışişleri Bakanlığı'ndan daha önce aldığı paraların son zamanlarda kesilmesinden yakınmıştır. Kendisine verilen paraları ne şekilde kullandığını açıklamaktan kaçınan Damaskinos, özellikle Andreas Papandreu iktidarı sırasında Yannis Kapsis'in ve daha sonra Siyasi Bahar Partisi Genel Başkanı Antonis Samaras'ın Dışişleri Bakanı olduğu dönemlerde önemli miktarda para aldığını belirtmiştir²³.

²⁰ TBMM Tutanak Dergisi, D:21, c.27, (03 Şubat 2000).

²¹ *Türklük Mitingi'nin ikinci yıldönümü olan 29 Ocak 1989 tarihi, Yunan gizli teşkilatları tarafından harekete geçirilen çapulcu Yunan fanatikleri tarafından azınlık tarihine "Yunan Vandalizmi" olarak geçmiştir. Çapulcu ve fanatik Yunanlılar tarafından gerçekleştirilen taşlı-sopalı saldırılarda 30 Türk yaralanmış, 270 Türk dükkamı tahrip ve yağma edilmiştir. (M.Cihat Özönder-Halim Çavuşoğlu, "Balkanlar ve Batı Trakya Türklüğü", Yeni Türkiye, (Türk Dünyası Özel Sayısı), II, S:16, Ank.1997, s.1803).*

²² <http://www.habervitrini.com>, (26 Kasım 2001).

²³ *Hürriyet*, (17 Şubat 1998). Yunanistan Kilisesi, Batı Trakya'da Türk Azınlık ile Yunanlılar arasındaki demografik dengenin bozulması nedeniyle nüfusu artırma kampanyası organize etmiştir. Kilise Yüksek Kurulu'nun 3. çocuk sahibi olacak çiftlere ayda 40 bin Drahmi (50 Milyon TL) yardım yapma kararının, ilk olarak Batı Trakya'da uygulanacağı belirtilmiştir. Başpiskopos Hristodulos, "Noel döneminde bölgede doğan 10 çocuktan 7'sinin Müslüman olduğu bilgisi geldi. Bunu duyduğumda, Türk Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın söylemiş olduğu (Endişelenmeyin, Yunanistan ile savaşmayacağız. Bir kaç yıl içinde Trakya boşalacak ve bize yerleşmemiz için yalvaracaklar) şeklindeki sözleri hatırladım ve dehşete kapıldım" ifadesini kullanmıştır. Yunanistan'ın en büyük sorununun azalan doğum oranı olduğunu belirten Başpiskopos Hristodulos, Yunan halkına çok çocuk yarpmaları çağrısında bulunmuştur. (*Hürriyet*, (09 Mart 1999)).

VATANDAŞLIKTAN ÇIKARMA

Baskılara dayanamayarak göç etmeyen, asimilasyona direnerek kimliğini korumaya çalışan Batı Trakya Türk Toplumuna karşı uygulanan bir diğer uygulama vatandaşlıktan çıkarmadır. Temel bir insanlık hakkı olarak kişi, isteği dışında vatandaşlıktan çıkarılamaz. Yunanistan Anayasası da bunu; "*milliyet, ırk, dil, din veya siyasal inanç farkına bakılmaksızın Yunanistan'da yaşayan herkesin hayatı, namusu ve hürriyeti tamamıyla himaye altındadır. (madde 5, paragraf 2)*" diyerek garanti altına almıştır. Vatandaşlıktan çıkarmayı öngören 19. madde aynen şöyledir: "*Yunan-Ortodoks soyundan olmayan bir Yunan vatandaşı yurt dışında bulunduğu anda dönmeceği kanaati hasıl olursa bu kişinin vatandaşlığını kaybettiği ilân edilir.*"²⁴

Açıkça ırkçı önyargılara dayanan bu yasa maddesi, Türkleri vatandaşlıktan mahrum etmek için bir silah olarak kullanılmıştır. Yıllar içerisinde, binlerce Azınlık Mensubu, bu madde tahındaki dışlanmadan dolayı vatandaşlıklarını yitirmişlerdir. Bugün söz konusu 19. madde Yunanistan Parlamentosunca kaldırılmış²⁵ (11 Haziran 1998) olmakla birlikte, tadilatın geriye dönük işlemeyeceği kuralından hareketle, zarara uğrayan binlerce, devletsiz kalmış azınlık mensubunun durumunda herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Yunanistan'ın, uygulamaya koyduktan 33 yıl sonra iptaline karar verdiği Vatandaşlık Yasası'nın 19. maddesi, uygulanmasından bugüne kadar büyük bir bölümü Batı Trakya Türkleri olmak üzere, 60 bin kişinin vatandaşlıktan çıkartılmasına neden olmuştur²⁶.

MÜFTÜLER VE DİN ADAMLARI

Yunanistan'da müftülerin azınlık içinde yapılacak bir seçimle işbaşına gelmesi, 1913 tarihli Atina Antlaşması'nın 11. maddesi ile öngörülmüştür. Bu hüküm, 1920 yılında kabul edilen 3245 sayılı yasa ile Yunanistan iç hukukuna girmiştir. Ayrıca Lozan Antlaşması ile söz konusu haklar garanti altına alınmıştır. Yunanistan'da 1967 yılındaki askeri darbeye kadar her iki yılda bir cemaat seçimleri yapılıyordu ancak bu tarihten itibaren Müslüman topluluğun seçimleri yapılmamaktadır. 1967 yılında Yunan hükümetinin tayin ettiği müftüler halen iş başındadır. Bu arada, Ahmet Damatoğlu isimli bir Çingene 1973 yılında Dimetoka'ya müftü, Müslüman olmayan bir kişi de 1967 yılında İskeçe Dinî İdaresi'nin Yönetim Konseyi'nin başkanlığına tayin edilmiştir²⁷.

Öte yandan Yunanistan, 25 Aralık 1990'da çıkardığı bir kanun hükmünde kararname ile, uluslararası anlaşmalardaki taahhütlerini unutarak söz konusu yasayı tamamen ilga etmiş ve müftülerin Yunan makamları tarafından atanması yoluna gitmiştir²⁸. Batı Trakya Türk Azınlığı tarafından 17 Ağustos 1990 tarihinde seçilmiş bulunan İskeçe Müftüsü Mehmet İmin Aga²⁹, müftülük makamını gaspettiği iddiasıyla 24 Ocak 1995

²⁴ Heraclides, *Yunanistan ve "Doğudan Gelen Tehlike" Türkiye*, s.302

²⁵ <http://193.140.41.94/~inaf/English/newslet/tn1020.htm>. (20 Ocak 2001).

²⁶ *Zaman*, (25 Ocak 1998).

²⁷ Ömer Turan, "*Balkan Türkleri'nin Dinî Meseleleri*", *Yeni Türkiye*, (Türk Dünyası Özel Sayısı), II, S:16, Ank.1997, s.1755.

²⁸ Özönder- Çavuşoğlu, "*Balkanlar ve Batı Trakya Türklüğü*", s.1801.

²⁹ Atina'nın, Batı Trakya Türk azınlığı tarafından seçilen müftüleri tanımaması nedeniyle sık sık hakkında suç duyurusunda bulunulan Müftü Aga, şimdiye kadar aleyhinde açılan davalardan yaklaşık 9 yıl hapis cezası almıştır. (NTV, (28 Nisan 2002)).

tarihinde Larissa İstinaf Mahkemesince 10 ay hapis cezasına çarptırılmıştır. Türklerin oyu ile seçilen bir diğer müftü İbrahim Şerif ise Aralık 1994'te aynı suçtan 8 ay hapse mahkum edilmiştir³⁰. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'nin müftülerin davalarıyla ilgili gerekçeli kararında "Demokratik toplumlarda devletin, dini toplulukların birleşik bir yönetim altında toplanması veya böyle bir yönetime maruz bırakılmaları için önlem alma ihtiyacı olamaz" ifadeleri kullanılmıştır. AİHM, Yunanistan'ın "Dini topluluklar arasındaki gerilimi önlemek için araya girdim" şeklindeki savunmasına ise, "Dini topluluklar arasında gerilim ve bölünmüşlük yaşanabilir, ancak bu çoğulculuğun vazgeçilmez sonuçlarındadır. Böyle bir durumda devletin görevi, çoğulculuğu yok etmek değil, değişik grupların birbirlerine hoşgörüsüyle bakacağı ortamı yaratmaktır" yanıtını vermiştir³¹.

AİHM ayrıca, Yunanistan'ın Strasbourg'a sunduğu savunmalarda, müftü seçimlerinin "Müslümanlar ile Hristiyanlar veya Yunanistan ile Türkiye arasında gerilime neden olacağına dair hiçbir kanıt sunmadığını" da belirtmiştir. Merkezden atanan müftüye karşı çıkan Mehmet Emin Aga'nın "haksız" yere yargılanıp mahkum edildiğine de kanaat getiren AİHM, bu mahkumiyetin "mecburi bir sosyal ihtiyaçtan kaynaklanmadığını" belirterek, Yunanistan'ın, vatandaşının din özgürlüğünü ihlâl ettiği hükmünde bulunmuştur³².

Yunanistan bu davada, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin din ve vicdan özgürlüğüyle ilgili 9. maddesini ihlâlden hüküm giymiştir. Atina'nın itirazına rağmen halk tarafından seçilen diğer müftü İbrahim Şerif de Strasbourg'a taşıdığı davayı 1999 yılında kazanmış ve Atina, bu davada da vatandaşlarının din özgürlüğünü ihlâl etmekten mahkum olmuştur³³. Bu durum, Yunanistan'ın Batı Trakya Türk Azınlığı'nın uluslararası anlaşmalar ile tanınmış statüsünü ihlâl etmek yönünde sürdürdüğü uygulamaların bir yenisini teşkil etmektedir. Bir din adamının görevini ifâ etmesinden dolayı cezalandırılması, din ve inanç özgürlüğü ile hiçbir şekilde bağdaşmamaktadır. Bu tutum, uluslararası anlaşmalarla teminat altına alınan çağdaş demokratik uygulamalar ve insan haklarına da aykırıdır.

EKONOMİK BASKILAR VE GÖÇ

Yunanistan, Batı Trakya'nın nüfus yapısını değiştirmek uğrunda en etkili yöntem olarak ekonomik baskıyı kullanmaktadır. Bilhassa, Türklerin tapulu topraklarının ellerinden çeşitli vesilelerle alınması, Türklerle karşı ekonomik mücadelenin temelini oluşturmaktadır. Bununla birlikte Yunanistan, Türklerin birbirlerine toprak satmasını engellemekte, çeşitli tapu ve kadastro oyunlarına başvurarak, kasıtlı istimlâklerle Türkleri topraksızlaştırmaya çalışmaktadır. Böylece tek geçim kaynağı toprak olan Batı Trakya Türkleri, topraklarından mahrum edilerek geçinemez bir duruma düşürülüp, bölgeden göçe zorlanmaktadırlar³⁴. Nitekim, bu yolla pek çok Türk, Batı Trakya'yı terk etmek zorunda kalmıştır.

Lozan Anlaşmasının imzalandığı tarihlerde Batı Trakya'da Türklerin toprak mülkiyet oranı %85 olarak tespit edilmişti. Bugün ise bu oran %30'lar seviyesindedir. Bu düşüşteki en büyük faktörlerden biri Yunanistan'ın diğer birçok bölgelerinden farklı olarak

³⁰ Turan, "Balkan Türkleri'nin Dini Meseleleri", s.1755.

³¹ NTV, (17 Ekim 2002).

³² NTV, (17 Ekim 2002).

³³ NTV, (17 Ekim 2002).

³⁴ Kocabaş, **Türk-Yunan Mücadelesi**, s.240; Heraclides, **Yunanistan ve "Doğudan Gelen Tehlike" Türkiye**, s.302

taşınmaz mal edinmenin izne tabi olmasıdır. Bunun pratikteki uygulaması ise şu şekildedir: Taşınmaz mal edinmek isteyen bir Türk, vilâyetlerde bulunan komisyonlara başvurmuştur. Bu başvuru hemen reddedilmez, fakat inceleme gerekçesi ile yıllarca sürüncemede bırakılır. Klasik bir bürokrasi kuralı olan "*Bugün git yarın gel!*" ve "*Evrakta şu eksikler var!*" muamelesi ile kişi malı almaktan vazgeçinceye kadar süre uzatılır. Diğer faktör de tapuların mülk sahiplerinin adına yenilenmemesidir. Bir çok araziler hâlâ Osmanlı döneminde kalma tapularla belirlenmektedir. Tabii ki, zamanla miras yolu ile bölünmeler dolayısı ile dönüşümler arazi kaybolmaktadır. Ayrıca tek yazılı senet olan bu tapular tanınmayarak Türk toprakları devlet mülkü sayılmaktadır. Türkler bürokrasinin bu uygulamaları neticesinde mallarını Yunanlılara satmak zorunda bırakılmaktadır. Bunun yanında devlet bankaları tarafından verilen uzun vadeli, düşük faizli veya faizsiz kredilerle Yunanlıların, Türklerin mallarını satın alması teşvik edilmektedir.

Yunanistan Anayasası'nda "*Mülkiyet hakkı devletin himayesindedir. Hiç kimse bu haktan mahrum edilemez*" denilmesine rağmen Türklerin arazi kaybına neden olan bir diğer uygulama da istimlak etmedir. Türklere ait ekilebilir verimli araziler üniversite açmak, sanayi bölgesi kurmak veya askeri saha gerekçesi ile istimlak edilmekte, istimlak bedeli olarak da ekilemez bölgedeki bir çorak arazi parçası verilmek istenmektedir³⁵.

Bu tür baskıcı Yunan politikalarının iki esas amacı vardır:

- 1) Azınlığı asimile etmek;
- 2) Bunun mümkün olmaması halinde, Yunanistan'ın bütünlüğü için tehdit olarak görülün, azınlık mensuplarını yerlerinden sökmek.

Bu doğrultuda, azınlık mensupları bölgeyi terk etmeye ve hatta ülkeden göç etmeye zorlanmaktadırlar³⁶.

Yunanistan Espiyonaj Seksiyonları çeşitli vesilelerle bölge halkına baskı kurmuş ve Türkleri yok etme yoluna gitmişlerdir. Etnik-i Asfalia (Yunan Milli Emniyeti), Kratik İperesia Pliroforion (Merkezi Haberalma Teşkilâtı), Politiko Grafio (Siyasi Şube), Tmima Aladapon (Yabancılar Şubesi), Stratiotiki İperesia Pliroforion (Askeri İstihbarat) gibi resmi teşkilâtlar sistemli bir şekilde çalışarak Türkleri göçe zorlamışlardır. Bu teşkilâtlar, Batı Trakya Türklerine "*Genocide Mortal!*" (Yok Ederek Tasfiye) plânlarını uygulamış ve

1923-1941	3650
1941-1944	3215
1944-1949	5504

tarihlerinde toplam 12.369 Türk'ü öldürmüşlerdir³⁷.

Bu olaylar devam ederken 1923 ile 1939 yılları arasında Türkiye'ye iltica eden Türklerin sayısı 38.556'dır. Batı Trakya'dan 1939 ile 1960 yılları arasında yalnız pasaportla

³⁵ Ahmet, "*Bir İnsan Hakları Dramı: Batı Trakya*", s.1796.

³⁶ Yunanistan'ın baskıcı politikaları sonucu, 750.000 civarındaki Türk nüfusu, Türkiye, Almanya, İngiltere ve Avustralya'ya göç etmek zorunda kalmışlardır. (TBMM Tutanak Dergisi, D:21, c.27, (03 Şubat 2000)).

³⁷ Nazif Baydar, "*Balkanlar'dan Göç*", Yeni Türkiye, (Türk Dünyası Özel Sayısı), II, S:16, Ank.1997, s.1769.

Türkiye'ye gelip daimi ikâmet alanların kesin toplamı 23.873 kişidir. Yine 1939 ile 1960 arasında Türkiye'ye 25.360 Türk iltica etmek zorunda kalmıştır. Lozan ve 10 Haziran 1930 Ankara Anlaşmaları neticesinde 1923-1933 yılları arasında Yunanistan'dan gelen göçmenlerin sayısı 384.000'dir. 1934-1960 yılları arasında ise 23.788 göçmen Türkiye'ye gelmiştir. 1960-1980 yılları arasında iltica veya vatandaşlıktan çıkarılmak suretiyle Türkiye'ye gelen Batı Trakya Türkününün 19.000 civarında olduğu tahmin edilmektedir³⁸.

SİYASAL YAŞAM

Yunanistan'ın politik yaşama müdahalesi iki şekilde görülmektedir:

- 1) Seçmenlerin iradesinin sandığa yansımalarını engellemek;
- 2) Politik unsurların kapsamını daraltmak.

Günümüze kadar seçmenlerin iradesinin sandığa yansımalarını engellemek için, Yunanistan'ın yaptıkları şöyle özetlenebilir: Seçimlerin birkaç gün öncesinde, sınırları kapamak suretiyle, yükseltilen ve turizm amaçlarıyla Türkiye'de kalan, Türk kökenli Yunanistan vatandaşlarının oy kullanmasını engellemesi; Azınlık oylarını geriletme için, bölge dışından Batı Trakya'ya askerler getirilerek oy kullanılması; Türklerin yoğun olarak toplandığı bölgeler başta olmak üzere, oy sandıklarını kısıtlayarak oy verme işleminin güçleştirilmesi³⁹.

Bununla birlikte, Azınlık mensuplarının doğum kayıt belgelerini doğum yerlerinden yaşadıkları yer nakletme olanakları olmadığından o azınlık mensubu oy kullanacaksa, eğer orada ikamet etmiyorsa, doğduğu yere seyahat etmek zorundadır. Etnik Yunanlılar için böyle bir zorunluluk yoktur⁴⁰.

Yunanistan, seçimlerde, Azınlık aleyhine çeşitli barajlar getirerek, Azınlığın iradesinin sandığa gerçek anlamda yansımalarını da son derece zora sokmaktadır. 1989 seçimlerinde, Azınlıktan "*Türk*" diye söz eden kampanya bildirileri dağıttıkları gerekçesiyle, Türk Azınlık liderleri merhum Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif aleyhinde dava açılmıştır⁴¹.

EĞİTİM

Batı Trakya Türk Toplumunun özellikle eğitim alanında karşı karşıya kaldığı baskı, Azınlık mensuplarının yaşamlarını menfi yönde etkilemektedir. Azınlık mensupları, çocuklarını doğru-dürüst eğitime fırsatından yoksundurlar. Okul binaları kötü durumda olmasına karşın, yenilerinin yapılmasına izin verilmemektedir. Azınlık öğrencileri, yıpranmış ders kitaplarını ve bu kitaplarda 1951 müfredatına göre hazırlanmış konuları görmek zorundadırlar. Nitelikli öğretmen sayısı yok denecek kadar azdır. Azınlık öğrenci, final sınavlarını Yunanca almak zorundadır; yıl boyunca Türkçe olarak gördüğü derslerde dahi durum bu şekildedir. Azınlık okullarına sadece kısıtlı sayıda öğrenci alınmaktadır. Bu

³⁸ Baydar, "*Balkanlar'dan Göç*", s.1769.

³⁹ <http://193.140.41.94/~inaf/English/newslet/tn1020.htm>. (20 Ocak 2001).

⁴⁰ <http://193.140.41.94/~inaf/English/newslet/tn1020.htm>. (20 Ocak 2001).

⁴¹ <http://193.140.41.94/~inaf/English/newslet/tn1020.htm>. (20 Ocak 2001).

nedenle Azınlık öğrencilerinin %70'e yakını eğitim için Türkiye'ye gelmek zorunda kalmaktadır⁴²

Bölgede şu an 256 Türk ilkokulu vardır. Bunların 90'ı İskeçe'de, 136'sı Gümülcine'de, 30'u Dedeağaç'tadır. Her yıl 1000'in üzerinde mezun veren bu okullarda 371 öğretmen görev yapmaktadır. Mezun olan Türk öğrencilerden 200'ü Yunan okullarında, diğerleri ise Türkiye'de öğrenim görmektedirler⁴³.

Yunan makamları, eğitim sahasına ilk müdahalesini 1972 yılında gerçekleştirmiş ve 3065/1954 sayılı "*Azınlık Okulları Eğitim Kanunu*"nun bazı maddelerini değiştirmek suretiyle "*Türk/Türkçe*" ibarelerin yerine, Yunanca'da "*azınlık*" ve "*Müslüman*" kelimelerinin kısaltılmışı olan, ancak tam olarak hangisini karşıladığı belli olmayan "*M/kon*" ibaresinin kullanılmasına dair bir düzenleme yapmıştır. Yine, 695/1977 sayılı "*Azınlık Okulları ile SÖPA Öğretim ve Denetim Kadrosunun Sorunlarının Çözümüne Dair Kanun*" çıkartılmak suretiyle, azınlık üzerinde bazı emeller istikametinde kurulmuş olan "*Selanik Özel Pedagoji Akademisi*" mezunlarının azınlık okullarına öncelikli olarak atanmaları sağlanmıştır. Bu çerçevede, zaten 1960'lı yıllardaki öğretmen kıyımına ek olarak, Türkiye'den görev yapmak üzere gelecek Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğretmenlerin ve yine Türkiye'deki öğretmen okullarından mezun olan Yunan vatandaşı Türk öğretmenlerin azınlık okullarına girişleri kapatılmıştır. Bunun ardından 1991 yılında merhum Dr.Sadık Ahmet tarafından "*Yunanlı, Türk'e Türkçe Öğretmez*" sloganı ile bir boykot hareketi başlatılmıştır. Yunan tarihine, bayrağına sevgi aşılama ve Türk çocuklarında Yunan Milli Şuuru oluşturmaya yönelik muhtevaya sahip Yunanlıların Türkçe okuma kitaplarını boykot hareketine çok sayıda SÖPA mezunu da katılmıştır⁴⁴.

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın 2001 Yılı İnsan Hakları Raporu'nun Yunanistan ile ilgili bölümünde Yunan hükümetinin Batı Trakya Türklerine yönelik tutumu eleştirilmiştir. Raporunda, Batı Trakya'da "*hem İslami, hem de laik*" okullar bulunduğu, bu okullardaki eğitimin kalitesinin diğer Yunan okullarından düşük tutulduğu ve "*Atina'daki 20 bin Müslüman'ın ne camisi ne de dini görevlisi olduğu, bu yüzden de cenazeler dahil her türlü dini işlem için Batı Trakya'ya gitmek zorunda kaldıkları*" belirtilmiştir⁴⁵.

Batı Trakya'da bütün bunlarla birlikte Türkçe kitapların muhteva ve sayı itibariyle yetersizliği, azınlık okullarında duyulan başlıca eksikliklerden biridir. Mevcut iki ortaöğretim kurumunda (İskeçe Karma Azınlık Lisesi ve Gümülcine Celal Bayar Lisesi) had safhaya ulaşan bu eksiklik, Türk öğrencilere Türkçe okudukları derslerde Yunan dilinde sınava girmeleri yönünde getirilen değişiklik ve öğrenci taleplerinin kura ve sınav ile karşılanması şeklindeki uygulama, söz konusu iki öğretim kurumunu zaman zaman kapanma noktasına getirmiştir. Her yıl Türkiye'de yapılmakta olan üniversite giriş

⁴² Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından, azınlık öğrencileri için Yunanistan'a gönderilen Türkçe ders kitapları, Yunan depolarında çürürken, gümrüklerde bekletilirken, 1950'li yıllardan kalma ve fotokopiyle çoğaltılan, içerisinde "insanoğlu bir gün aya gidecektir" şeklinde ifadeler ya da kuruş hesabı aritmetik alıştırmaları bulunan kitaplar, azınlık okullarında okutulmaktadır. (TBMM Tutanak Dergisi, D.:21, C.27, (03 Şubat 2000)).

⁴³ Abdullah Uluyurt, "*Balkanlar'da Türk ve Akraba Topluluklarında Eğitimi*", Yeni Türkiye, (Türk Dünyası Özel Sayısı), II, S:16, Ank.1997, s.1770-1771.

⁴⁴ Özönder-Çavuşoğlu, "*Balkanlar ve Batı Trakya Türklüğü*", s.1804; Heraclides, Yunanistan ve "Doğudan Gelen Tehlike" Türkiye, s.302

⁴⁵ Anadolu Ajansı, (04 Mart 2002).

sınavlarına katılan 600-800 arasındaki Batı Trakyalı Türk öğrencilerin 40-50'si dışındakiler Batı Trakya'daki değil, Türkiye'deki liselerden mezun olmuşlardır⁴⁶.

Bütün bu imkânsızlık ve zorlamalar karşısında 1971 yılı verilerine göre Batı Trakya Türk Toplumunun okuma-yazma oranı %40'tur. Bugün bu oran artsa da, bu genel çerçeveyi aşmamaktadır⁴⁷.

SONUÇ

Lozan Anlaşması'nın imzalanmasından bu yana Batı Trakya'daki insan hakları, ısrarla ve kitlesel boyutlarda ihlâl edilmektedir. Yunan makamları yıllarca, gerek Lozan Anlaşması'na gerekse, Yunanistan'ın taraf olduğu ikili ya da çok taraflı diğer anlaşmalara uymamışlardır. Ayrıca Türk azınlığa karşı Yunan makamlarının uyguladığı politikalar, Avrupa Birliğini meydana getiren prensip ve değerlere, Helsinki Nihai Senedi'ne, Paris Şartı'na, AĞIT belgeleri ile bildirilerine ve hatta Yunanistan Anayasası'na aykırıdır. Yunanistan, uluslararası sorumlulukları ve kendi anayasasına rağmen, hayatın her alanında, Türk azınlığa karşı ayrımcı politikalar yürütmektedir.

Atina Üniversitesi tarafından düzenlenen "*Türk-Yunan Münasebetleri*" konulu toplantıda konuşan Yunanistan Dışişleri Bakanı Yorgo Papandreu: "*Kıbrıs'ın AB'ye üyelik başvurusunun, adanın son 26 yıllık geçmişinde Türkiye'nin Kıbrıs'ı 1974'te istilâsı ve halen adanın %37'sini işgal etmesine devam etmesine karşı, muhtemel bir siyasi anlaşmanın detaylarının hazırlanması için bir anahtar olacağı konusunda iyimseriz. AB üyeliğinin Kıbrıs Türklerinin ekonomik imkanlarının artması ve insan haklarının garantisi için büyük bir şans olduğuna inanıyorum. Ayrıca Türkçe AB'nin resmi dilleri arasına girecektir.*"⁴⁸ açıklamasında bulunmuştur.

Papandreu, Kıbrıslı Türklere AB garantisi altında etnik varlığını sürdürme garantisi vaad ederken, Avrupa Birliği üyesi olmasına rağmen Lozan Anlaşması gerçeği, varlığı ve hakları garanti altına alınmış olan Batı Trakya Türk azınlığı, Türk ismini kullanamaz. Toprağını satar ama toprak alamaz. Camisini, evini, dükkanını tamir edemez. Ehliyet alamaz ve yüksek tahsil yapamaz. Tedavi, iş, ziyaret amacıyla Türkiye'ye gidince vatandaşlık hakkı elinden alınır bir durumdadır.

Son olarak, Batı Trakya Türk Toplumunun sorunlarına şu şekilde çözüm önerileri getirilebilir:

Batı Trakya'da yaşayan Türklerin eğitime önem verilmeli, Yüksek Lisans ve Doktora çalışmaları teşvik edilerek, Batı Trakya tarihi, coğrafyası ve kültürel hayatıyla ilgili akademik çalışmalar yapılmalıdır.

Türkiye, Batı Trakyalı öğrencilerin eğitim burslarını ve kontenjanlarını artırarak eğitim ve kültür düzeylerinin gelişmesine katkıda bulunmalıdır.

Bugün Batı Trakya'daki en büyük Türk işletmesi 15 işçinin çalıştığı bir mermer fabrikasıdır. Batı Trakya'da azınlığın şirketleşmesi teşvik edilmeli, iş adamlarımızın

⁴⁶ Özönder-Çavuşoğlu, "*Balkanlar ve Batı Trakya Türklüğü*", s.1804.

⁴⁷ Uluyurt, "*Balkanlar'da Türk ve Akraba Topluluklarında Eğitim*", s.1771.

⁴⁸ Mustafa Necati Özfatura, "*Kıbrıs ve Yunanistan*", Türkiye, (5 Kasım 2000).

Yunanistan ile yapacakları ithalat ve ihracat öncelikle bu şirketler vasıtasıyla yapılmalı ve böylece azınlığın ekonomik hayat standartları yükseltilmelidir.

Bölgede bulunan Türkçe radyolara frekans tahsisi sayesinde azınlığa iletişim imkanı sağlanmalı, bölge Türkçe yayın yapacak bir televizyona kavuşturulmalıdır.

Avrupa Birliği'nden gelen yardımların ülke çapında dağıtımındaki çifte standarda son verilmeli ve Batı Trakya'da eşit oranda dağıtılması sağlanmalıdır.

Azınlık içinde farklı görüşlerin bulunması zenginliktir. Ancak bu durum sürüşmelere yol açmamalı, bunun Yunanistan'ın işine geleceği unutulmamalıdır. Bölge insanının Türkçe'yi ihmal etmeksizin mutlaka Yunanca'yı öğrenmesi sağlanmalıdır.

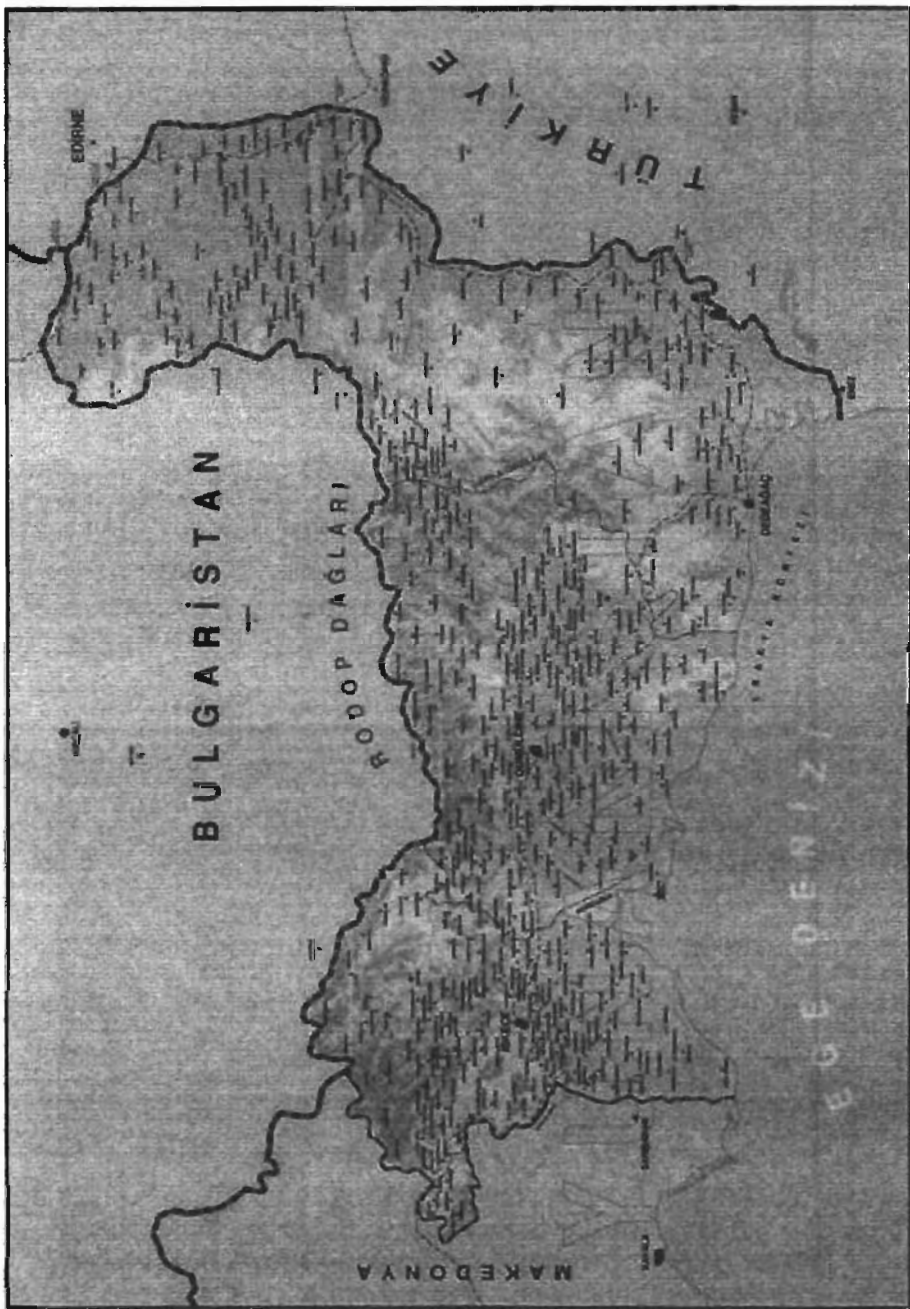
Batı Trakya realitesini dünya gündemine taşıyabilmek için, bölge halkının sorunlarıyla ilgili uluslararası çapta baskı grubu oluşturacak, profesyonel, etkin sivil toplum kuruluşları, NGO'lar (Non-Government Organisation) oluşturulmalı, bunlar vasıtasıyla uluslararası kuruluşlar ile temasa geçilmeli ve geniş çaplı toplantılar düzenlenmelidir.

Türkiye, Batı Trakya'da mutlaka bir banka açmalıdır. Uzun vadeli, düşük faizli kredilerle Türk çiftçisi kalkındırılmalıdır. Batı Trakya'da üretilen tütün ve pamuğun alımı yapılmalı, seracılık teşvik edilmelidir.

Türkiye'nin, Batı Trakya'dan gelenlere ikamet tezkeresi vermesi gerekmektedir. Tezkere verildiği takdirde, İstanbul'dan, Gümülcine'ye, İskeçe'ye ve diğer bölgelere göç başlayacaktır.

Batı Trakya Türkleri, kendi haklarının Türk-Yunan yakınlaşması sürecinin gölgesinde kaybolmasından endişe duymaktadır. Bu nedenle, Türk-Yunan dostluğunun tesisi, Batı Trakya'daki hak arama mücadelesini unutturmamalı ve asla yavaşlatmamalıdır. Türkiye, komşusu Yunanistan ile ilişkilerinde uygulayacağı geniş ufuklu, alternatifli dış politika stratejileriyle, Yunanistan'da yaşayan azınlığın kendi dinî, kültürel, sosyal ve ticari hayatlarını huzurlu bir şekilde geçirmelerini sağlayabilir.

EKLER

Ek:1) Batı Trakya

Ek:2) Işkeçe Türk Gençlik Yurdu İlk İdare Heyeti (14 Nisan 1927)

Ek:3) Gümülcine Metropolidi Damaskinos'un Gümülcine Başkonsolosluğu'na Protesto Yürüyüşü

Ek:4) İşkeçe 1933

Ek:5) İşkeçe Türk Gençler Yurdu

Ek:6) Işkeçe Türk Birliği Kurucu ve Üyeleri

Ek:7) Üniversite Diplomalari Taninmayan Batı Trakyalı Gençlerin
Protesto Yürüyüşü

ABSTRACT

Western Thrace was occupied and annexed first by Bulgaria in 1913 and then by Greece in 1920. The Greek occupation of the region was officially accepted by Turkey with the Lossane Peace Agreement in 1923. Since 1923, Greece policies upon the Muslim Turks living in Western Thrace have been consisted of two phases that are: the change of population balance between Turks and Greeks and the creation of a minor Turkish community in the region.

This policy was almost succeeded in 1924. the ethnic cleaning of Turks from the region and destroying historic perspectives and existence of Turks in the region. This second policy has been carried on since 1924 by the various ways such as keeping Turks under the press, occupying their farms, destroying their ethnic identity and human rights, etc. This paper reports the situation and general problems of the Muslim Turkish Minority living in Western Thrace and Greece policies upon them since the Lossan Peace Agreement.

Keywords: Western Thrace,
Lossane Peace Agreement,
Greece,
Turkish Minority,
Greek Occupation.